

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit SLOWAKEI - ÖSTERREICH 2007-2013
Program cezhraničnej spolupráce SLOVENSKÁ REPUBLIKA - RAKÚSKO 2007-2013

Vorwort der Verwaltungsbehörde Predslov riadiaceho orgánu

Creating the future – der Slogan des grenzüberschreitenden EU-Förderprogramms Slowakei-Österreich 2007-2013 ist nicht nur das Motto der großen Jahreskonferenz am 4. Dezember 2008 im Wiener Rathaus. Er ist vielmehr als Anleitung zu verstehen, gemeinsam und aktiv die Zukunft des Programmgebietes zu gestalten.

Die zukünftige Gestaltung des grenzüberschreitenden Kooperationsraumes orientiert sich am Ziel des Programms: Den gemeinsamen Aufbau einer Grenzregion mit einer wissensbasierten Wirtschaft als attraktiven Lebensraum mit einer bedeutenden Rolle im Kreis der europäischen Hauptstadtregionen.

Für das gemeinsame Erreichen dieses Zieles bietet das Kooperationsprogramm eine umfangreiche Palette für grenzüberschreitende Zusammenarbeit an: Diese umfasst Kooperationen im Bereich Forschung & Entwicklung, innovativer Tourismus und Kultur, Arbeitsmarkt und Ausbildung, Sozial- und Gesundheitswesen, Transport und regionale Erreichbarkeit, nachhaltige Raumentwicklung, weiters Kooperationen zwischen Schutzgebieten und bei den Themen Energieeffizienz und erneuerbare Energien.

Betreuungs- und Serviceeinrichtungen auf der regionalen Ebene – regionale Stellen in den Bundesländern Burgenland, Niederösterreich und Wien sowie in den slowakischen Selbstverwaltungsregionen Bratislava und Trnava – unterstützen Sie dabei, mit Ihren Projekten aktiv das Programmziel zu erreichen.

Die Stadt Wien, Magistratsabteilung 27 – EU-Strategie und Wirtschaftsentwicklung hat als Verwaltungsbehörde die Verantwortung für dieses grenzüberschreitende Programm übernommen. Zusammen mit dem Gemeinsamen Technischen Sekretariat, das seinen Sitz am Standort der Verwaltungsbehörde in Wien hat, stehen Ihnen zwei Einrichtungen zur Verfügung, die Sie bei der optimalen Platzierung Ihres Projekts gut unterstützen.

Ich lade Sie ein, sich aktiv mit Projekten an der Gestaltung der europäischen und regionalen Zukunft dieses besonderen grenzüberschreitenden Kooperationsraumes zu beteiligen und wünsche Ihnen dabei viel Erfolg.

Mag. Martin Pospischill
Leiter der Magistratsabteilung 27

Creating the future – tento slogan Programu cezhraničnej spolupráce Rakúsko-Slovensko 2007-2013 je nie len mottom veľkej výročnej konferencie, ktorá sa koná dňa 4. decembra vo Viedenskej radnici. Je to skôr návod to, ako sa dá spoločne a aktívne vytvárať budúcnosť programového územia.

Tvorba cezhraničného priestoru spolupráce sa riadi cieľom programu: Vybudovať spoločný prihraničný región zameraný na znalostnú ekonomiku, ktorý má atraktívne podmienky pre život a zároveň má významné postavenie medzi európskymi regiónmi, ktoré tvoria hlavné mestá.

Pre spoločné dosiahnutie tohto cieľa ponúka program spolupráce rozsiahlu paletu cezhraničných aktivít: Tieto zahŕňajú spoluprácu v oblasti výskumu a vývoja, inovatívnych produktov cestovného ruchu a kultúry, pracovného trhu a vzdelávania, sociálnej oblasti a v oblasti zdravotníctva, dopravy a regionálnej dostupnosti ako aj v oblasti udržateľného územného rozvoja. Ďalej to je spolupráca medzi chránenými územiami a spolupráca v oblasti tém ako je energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie.

Poradenské miesta na regionálnej úrovni – regionálne miesta v spolkových krajinách Burgenland, Dolné Rakúsko a Viedeň ako aj v slovenských samosprávnych regiónoch Bratislava a Trnava – Vás podporia pri tom, aby ste pomocou Vašich projektov aktívne dosiahli cieľ programu.

Mesto Viedeň, oddelenie magistrátu 27 – Stratégia EÚ a rozvoj hospodárstva prevzalo ako Riadiaci orgán zodpovednosť za tento cezhraničný program. Spolu so Spoločným technickým sekretariátom, ktorého sídlo sa nachádza v mieste pôsobenia Riadiaceho orgánu vo Viedni, sú pre Vás k dispozícii dve inštitúcie, ktoré Vás budú podporovať pri správnom nastavení Vášho projektu v rámci programu.

Pozývam Vás, aby ste sa s Vašimi projektmi aktívne zúčastnili na stváraní európskej a regionálnej budúcnosti tohto osobitého cezhraničného priestoru spolupráce a prajem Vám pri tom veľa úspechov.

Mag. Martin Pospischill
Vedúci oddelenia magistrátu 27

MEILENSTEINE DES PROGRAMMS FÜR DAS JAHR 2009

30. JANUAR 2009
Ende der Einreichfrist für Projektanträge für den nächstfolgenden Begleitausschuss. Angebot zu vertiefenden Beratungsgesprächen in den Regionalstellen Burgenland, Niederösterreich, Wien, Bratislava und Trnava sowie im GTS.

FEBRUAR 2009
Organisation des Seminars für Lead Partner (der im November genehmigten Projekte).

MÄRZ 2009
Evaluierung zeitgerecht eingereicherter Projektanträge.

15. - 16. APRIL 2009
4. Sitzung des Begleitausschusses mit Projektauswahl in der Region Trnava.

MAI – JULI 2009
Voraussichtlich erste EFRE-Auszahlungen an die Lead Partner bereits laufender Projekte (mit gültigem EFRE-Vertrag und von der Finanzkontrolle geprüften und bestätigten Ausgaben).

OKTOBER 2009
Voraussichtliches 5. Treffen des Begleitausschusses.

MÍLNIKY PROGRAMU PRE ROK 2009

30. JANUÁR 2009
Uzavierka na predkladanie projektových žiadostí, ktoré budú hodnotené na najbližšom zasadaní Monitorovacieho výboru. Pokračovanie poradenstva pre žiadateľov zo strany reg. miest Burgenland, Dolné Rakúsko, Viedeň, VUC Trnava a Bratislava a STS.

FEBRUÁR 2009
Organizácia seminára pre vedúcich partnerov a partnerov (týka sa novembrových schválených projektov).

MAREC 2009
Hodnotenie načas predložených projektových žiadostí.

15. - 16. APRÍL 2009
4. zasadanie Monitorovacieho výboru v regióne Trnava vrátane výboru projektov.

MÁJ – JÚL 2009
Plánované prvé platby zdrojov z EFRR vedúcim partnerom (predpokladom je podpísanie zmluvy EFRR a certifikácia oprávnených výdavkov).

OKTÓBER 2009
Plánované 5. zasadanie Monitorovacieho výboru.

IMPRESSUM

Für den Inhalt verantwortlich:
Gemeinsames Technisches Sekretariat |
Spoločný technický sekretariát
Verwaltungsbehörde | riadiaci orgán,
Wien
Tel. +43-(0)1-4000-27093
Fax +43-(0)1-4000-27090
E-Mail office@sk-at.eu

Visuelle Konzeption und Produktion:
atelier4 Pichlmayer, www.a4grafik.com

Fotos:
Krobath, Kovacs, Christanell (MA18)
Burgenland Tourismus, Ferdl,
Wikimedia, Archiv

Urheberrecht:
Das Layout und die Gestaltung
sowie alle einzelnen Elemente wie
Logos, Fotos, Wappen usw. sind
urheberrechtlich geschützt.
Gleiches gilt für die redaktionellen
Beiträge im Einzelnen, sowie ihre
Auswahl und Zusammenstellung;
Veränderungen daran dürfen
nicht vorgenommen werden.
Eine öffentliche Verwendung darf
nur mit Zustimmung der verantwortlichen
Seitenurheberinnen und -urheber
erfolgen. Davon ausgenommen
sind die offiziellen, kostenlosen
Informationen und Mitteilungen.

Interview on territorial cooperation with Mr. Colin Wolfe, the Head of Unit, Regio D1 (Territorial cooperation)

The EC is strongly focused on the mitigation of negative impacts (increase of unemployment, economical recession) of the recent financial and economical crisis. Do you think it is also a challenge for the CBC programmes /projects/ to contribute to this goal?

The financial crisis affects us all – some countries might feel more affected than others – and also the CBC programmes can be challenged by the crisis. So far we have not received information on specific problems, but we believe there could be a risk that even at the basic level project applicants could face difficulties in obtaining the necessary national co-financing. The Commissioner for Regional policy, Danuta Hübner has sent a letter to all member states beginning of November this year where she notes that Cohesion policy with its total allocation of EUR 347 billion for the period 2007-2013 is the Community's largest source for investments in the real economy.

Further more the Commission has on 26 November this year launched a major Recovery Plan for growth and jobs, to boost demand and restore confidence in the European economy. The Recovery Plan is based on two mutually reinforcing main elements.

Firstly, short-term measures to boost demand, save jobs and help restore confidence.

Secondly, „smart investment“ to yield higher growth and sustainable prosperity in the longer-term.

All policy levels will be activated through the Recovery Plan. It includes a co-ordinated fiscal stimulus of around €200 billion or 1.5% of GDP, with around €170 billion (1.2% of GDP) at Member State level, as action in their budgets, and around €30 billion (0.3% of GDP) as EU level action within the EU budget and from the European Investment Bank. Member States who launch stimulus packages will benefit in two ways: they will stimulate demand in their own economies; and they will stimulate demand in other Member States so giving a major boost to their own exporters. Co-ordinated action will generate multiplier effects and avoid the problems which can result from a piecemeal approach.

The top priority is to protect Europe's citizens from the worst effects of the financial crisis. They are the first to be hit whether as workers, households, or as entrepreneurs. The Commission proposes to simplify criteria for European Social Fund Support, re-programme spending and step up advance payments from early 2009, so that Member States have earlier access to up to €1.8 billion in order to reinforce active labour market policies, refocus support on the most vulnerable, step up action to boost skills and where necessary opt for full Community financing of projects during this period. Up to €4.5 million of cohesion funding will also be brought forward, alongside other measures to accelerate the implementation of major investment projects and this too will contribute to protecting and creating jobs.

The emphasis throughout the Recovery Plan is on „smart investments“. Investing more in education and (re-)training helps people to retain their jobs and get back into the labour market, whilst raising productivity. Investing in infrastructure and energy-efficiency keeps people in the construction industry in work, saves energy and improves efficiency.

The Commission is asking Heads of State and Government at the European Council on 11-12 December to endorse the Recovery Plan and show their determination to act together in a closely coordinated way. This can allow Europe to lead the way globally in decisive action to support the real economy, just as its leadership over financial markets led to agreement at the G20 Summit in Washington on 15 November.

Do you see a big difference in the Cross Border Cooperation between „old member states“ and cooperation between one „old“ and one „new“ member state?

I think the difference was more evident when comparing with the Phare programme and to some extent also at the time of enlargement to the European Union in 2004. However, for the Interreg IV programmes 2007-2013 all programmes have been involved in the preparations in the same way and all Operational Programmes are the results of joint efforts.

Of course there can still be differences in border areas with regards to infrastructure, labour market and economic development between „EU 15“ and „EU 12“ member states, and they will not disappear without conscious efforts which I hope can be jointly addressed in the different cross border programmes. In border areas between „old“ and „new“ member states there might be less long term traditional border cooperation networks to build on, but we can see new and close links being built up rapidly.

What do you think are the main risks which need to be taken into account when it comes to cooperation between two countries which are not at the same economical level?

It is important to acknowledge that there are differences in economic development between neighbouring countries. Having said that however, I believe it is possible to find and pursue common goals and ideas for cross-border areas and the larger transnational areas, creating win-win solutions for all involved partner regions.

However before this can take place it is important to build up the level of trust between partners as this is a prerequisite for successful cooperation.

Differences in economic development will not be solved through Territorial Cooperation only. However in different fields an exchange of experience and good practice can take place and this can lead to strengthening the administrative and financial capacities on both sides of the border. This again will help supporting the economic development. Cooperation programmes offer platforms for joint identification of (investment) needs and joint development of action plans which could partly be implemented via convergence or competitiveness programmes. An example of a project which focussed on exchange of experience is BAER/CENTROPE which was founded in the AT-SK Interreg III programme and where the first part ran from 2003-2006. The mutual exchange of experience between the two countries led to creation of an Action plan for the joint area and a programme for the establishment of a Euroregion, also involving the Czech Republic and Hungary.

Mr. Wolfe, we would really appreciate if you could you give us your general idea of an excellently prepared cross border project. Which matters should be the most essential when developing a project idea?

Above all the project should address a real need. It should fill obvious gaps. eg. on transport or relating to environment. Or it should exploit potential, eg. by sharing research efforts or health services.

Further I would advise projects to go beyond the requirements of the Regulation for European Regional Development Fund by fulfilling all 4 of the criterias instead of just the 2 required:

- joint project development
- joint implementation
- joint project staff
- joint financing

Some programmes have set up goals for number of projects which fulfils all four targets which is ambitious but not impossible.

For the programme period 2007-2013 I know some projects have already been approved but have only just started their work. So it's too soon to give any examples. However in general I would say that successful projects are:

Truly joint produce clear cross border or transnational impact; have balanced partnerships with a thought through composition.

Produce concrete results; are good at communicating results, have a competent project manager, have an information and publicity plan with an earmarked budget which contribute to fulfilling the programme targets.

*Das Interview wird in deutscher und slowakischer Sprache auf der Webseite des Programms veröffentlicht werden.
Interview bude uverejnené na stránke programu v slovenskom a nemeckom jazyku.*

Die ersten Projekte – Etablierung neuer Qualitätsstandards

Prvé projekty – nové štandardy kvality

Am 10. März 2008, weniger als 3 Monate nach der Genehmigung des Operationellen Programms durch die Europäische Kommission, startete die Einreichfrist für Projektanträge. Bis heute fanden zwei Begleitausschüsse statt, in denen über insgesamt 25 eingereichte Anträge entschieden wurde. 18 Projekte mit einem Gesamtvolumen von rund 19 Mio. € (davon rund 15 Mio. € aus dem EFRE – dem Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung) wurden genehmigt. 10 der genehmigten Projekte befinden sich bereits in der Phase der Vertragserstellung, weitere 8 genehmigte Projekte müssen zuvor noch die Auflagen des Begleitausschusses erfüllen. 6 Projekte wurden zurückgestellt, d.h. sie können in verbesserter Form neuerlich eingereicht werden, und nur 1 Projekt wurde abgelehnt.

Die genehmigten Projekte sind verschiedenen Aktivitätsfeldern zugeordnet:

In Aktivitätsfeld 1.1 „Grenzüberschreitende Kooperation von KMU, Kooperation bei Forschung und Entwicklung“ befinden sich die Projekte:

HolzSchabe (Entwicklung innovativer Wandelemente mit guten energetischen Eigenschaften für den sozialen Wohnbau),
Teregeo (Simulation eines geologischen Tiefenbohrverfahrens mittels kontrollierter Mikrodetonationen zur Energiegewinnung aus bisher nicht erreichbaren Tiefen),
DUO**STARS (Vernetzung des Know-Hows von Klein- und Mittelunternehmen der Hochtechnologiebranche mit dem Ziel, eine kritische Größe für die Etablierung am herrschenden Markt zu erreichen),
AC Centrope (Weiterentwicklung des Autoclusters Centrope durch Qualifizierungs- und Kooperationsmaßnahmen) und
RASGENAS (Kooperation im bislang wenig erforschten Bereich der genetischen Faktoren bei rheumatoider Arthritis).

In Aktivitätsfeld 1.3 „Bildung und Qualifikation, Integration der Arbeitsmärkte“ laufen unter dem Titel Bildung und Qualifikation die Projekte:

Centrobot (Maßnahmen zur Steigerung der Kompetenz im Fachgebiet Robotik in der grenzüberschreitenden Region, v.a. durch Veranstaltungen und Ausbildung von Schülern und Studenten),
EdTWIN (Schulkooperation und Aktivitäten zur Vermeidung von Barrieren gegenüber dem Nachbarland bei Schülern),
Automotive MBA (Entwicklung eines Master-Studiums im Bereich Automotive Industry),
RE:design:[net]WORK (Entwicklung von Prototypen von Schmuck- und Gebrauchsgegenständen aus Recyclingmaterial in sozialökonomischen Betrieben) und
IB-KE (Kooperation slowakischer und niederösterreichischer Kindergärten mit dem Ziel, den Kindern die Sprache und Kultur des jeweiligen Nachbarlandes näherzubringen).

Dem Bereich Integration der Arbeitsmärkte innerhalb des Aktivitätsfelds 1.3 sind folgende Kooperationsprojekte zugeordnet:

ÜBI (Kooperation im Bereich der ArbeitnehmerInnenförderung im städtischen Raum: Entwicklung von Qualifizierungsmaßnahmen für einen gemeinsamen grenzüberschreitenden Arbeits- und Wirtschaftsraum),
FAMO (Erhebung von Angebot und Bedarf an Fachkräften in der Grenzregion, Aufbereitung der Ergebnisse für politische Entscheidungsträger),
ZUWINBAT (Maßnahmenprogramm zu Initiierung und Aufbau der Kooperation zwischen Gewerkschaften und Sozialpartnern) und
Regionfemme (Aus- und Weiterbildung unternehmerisch tätiger Frauen, um ihnen einen Wirkungsbereich über die Grenzen hinweg zu ermöglichen).

Unter Aktivitätsfeld 1.4 „Soziale Integration“ befindet sich derzeit ein Projekt:

Mobil (Entwicklung eines Prototyps für ein Trainingsgerät für ältere Menschen, einschließlich Analyse der verbesserten Mobilität mit speziellen sportmedizinischen Methoden).

Aktivitätsfeld 2.1 „Transport und regionale Erreichbarkeit“

beinhaltet zurzeit die beiden Projekte:
ROSEMAN (Sicherheitsmaßnahmen speziell für den grenzüberschreitenden Individualverkehr) und
Cyclomost (Technische Detailplanung und Einholung notwendiger Bewilligungen für die Rekonstruktion der Radwegenetze und den Bau einer Fahrradbrücke bei Marchegg / Devínska Nová Ves).

Die Ziele von Aktivitätsfeld 2.2 „Nachhaltige Raumentwicklung und Unterstützung regionaler Verwaltungssysteme“ werden erfüllt durch das Projekt

RECOM (Aufbau und Intensivierung regionaler thematischer Netzwerke zur Unterstützung bei der Entwicklung und Durchführung hochqualitativer grenzüberschreitender Aktivitäten).

Im Aktivitätsfeld 2.3. „Kooperation und gemeinsames Management von Naturschutzgebieten“ und dem **Aktivitätsfeld 2.4. „Energieeffizienz und erneuerbare Energie, Umweltschutz, Risikomanagement“** werden Projekte erst im nächsten Jahr erwartet.

Die Qualität der Kooperation zwischen Slowakischen und Österreichischen Projektpartnern hat sich durch das neue Lead-Partner Prinzip im Vergleich zum Vorgängerprogramm (Interreg IIIa – Österreich – Slowakei) deutlich verbessert. Die Projektentwicklung geschah durchwegs bereits in Kooperation, die Durchführung und Finanzierung der Aktivitäten erfolgt ebenfalls durch alle Projektpartner gemeinsam. Alle Projekte liefern beidseits der Grenze einen bedeutenden Mehrwert, und die nötigen Vorkehrungen für einen Fortbestand der Wirkung nach Projektende (im Sinne der Nachhaltigkeit) werden getroffen.

Wir können wirklich gespannt auf die ersten Projektergebnisse sein!

Am 10. marca 2008, necelé 3 mesiace po tom, ako Európska komisia schválila Operačný program, začala plynúť lehota na predkladanie projektov. Do dnešného dňa sa uskutočnili dve zasadania Monitorovacieho výboru, na ktorých sa rozhodlo celkovo o 25 predložených projektových žiadostiach. Schválených bolo 18 projektov s celkovým objemom cca 19 mil. € (z toho cca 15 mil. € z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj). 10 zo schválených projektov je už vo fáze prípravy zmlúv, ďalších 8 schválených projektov musí najprv splniť úlohy stanovené Monitorovacím výborom. 6 projektov bolo vrátených, t.j. po vylepšení sa môžu znovu predložiť a iba 1 projekt bol zamietnutý.

Schválené projekty sú priradené k rôznym oblastiam aktivít:

Oblasť aktivít 1.1 „Cezhraničná kooperácia malých a stredných podnikov, kooperácia v oblasti výskumu a rozvoja“ zahŕňa projekty:

HolzSchabe (rozvoj inovatívnych stenových dielcov s dobrými energetickými vlastnosťami pre výstavbu sociálnych bytov),
Teregeo (simulácia metódy geologických hĺbkových vrtov za použitia kontrolovaných mikrodetonácií na získavanie energie z doposiaľ nedosiahnuteľných hĺbok),
DUO**STARS (prepojenie know-how malých a stredných podnikov v oblasti špičkových technológií s cieľom dosiahnuť kritickú veľkosť pre etablovanie na existujúcom trhu),
AC Centrope (ďalší rozvoj Autocluster Centrope prostredníctvom kvalifikačných a opatrení spolupráce) a
RASGENAS (spolupráca v doposiaľ málo skúmanej oblasti genetických faktorov reumatoidnej artritídy).

V oblasti aktivít 1.3 „Vzdelávanie a kvalifikácia, integrácia trhov práce“ bežia pod názvom Vzdelávanie a kvalifikácia projekty:

Centrobot (opatrenia na zvýšenie kompetencie v oblasti robotiky v cezhraničnom regióne, najmä formou podujatí a vzdelávania žiakov a študentov),
EdTWIN (spolupráca škôl a aktivity za účelom predchádzania vzniku bariér voči susednej krajine u žiakov),
Automotive MBA (rozvoj štúdia Master v oblasti automobilového priemyslu),
RE:design:[net]WORK (vývoj prototypov dekoratívnych a úžitkových predmetov z recyklovaných materiálov v sociálno-ekonomických prevádzkach) a
IB-KE (spolupráca slovenských a dolnorakúskych materských škôl s cieľom priblížiť deťom jazyk a kultúru príslušnej susednej krajiny).

Úsek integrácie trhov práce v rámci oblasti aktivít 1.3 obsahuje nasledujúce projekty spolupráce:

ÜBI (spolupráca v oblasti podpory zamestnancov v mestskom priestore: rozvoj kvalifikačných opatrení v spoločnom cezhraničnom pracovnom a hospodárskom priestore),
FAMO (získovanie ponuky a potreby odborných pracovných síl v pohraničnom regióne, spracovanie výsledkov pre politické rozhodnutia),
ZUWINBAT (program opatrení pre iniciovanie a vybudovanie spolupráce medzi odborními a sociálnymi partnermi) a
Regionfemme (vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie podnikateľsky činných žien pre umožnenie ich pôsobenia mimo hraníc).

Oblasť aktivít 1.4 „Sociálna integrácia“ obsahuje v súčasnosti projekt:

Mobil (vývoj prototypu tréningového zariadenia pre starších ľudí, vrátane analýzy zlepšenia mobility s metódami športovej medicíny).

Oblasť aktivít 2.1 „Doprava a regionálna dostupnosť“

obsahuje v súčasnosti dva projekty:
ROSEMAN (bezpečnostné opatrenia špeciálne pre individuálnu cezhraničnú dopravu) a
Cyclomost (detailný technický projekt a obstaranie potrebných povolení pre rekonštrukciu siete cyklistických chodníkov a vybudovanie mostu pre cyklistov Marchegg / Devínska Nová Ves).

Ciele oblasti aktivít 2.2 „Trvalý priestorový rozvoj a podpora systémov regionálnej správy“ naplňa projekt **RECOM** (vybudovanie a intenzifikácia tematických regionálnych sietí na podporu rozvoja a realizácie kvalitných cezhraničných aktivít).

V oblastiach aktivít 2.3. „Spolupráca a spoločný manažment prírodných chránených oblastí“ a **2.4. „Energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie, ochrana životného prostredia, manažment rizík“** sa projekty očakávajú až v budúcom roku.

Kvalita spolupráce medzi slovenskými a rakúskymi partnermi projektu sa vďaka novému princípu vedúceho partnera v porovnaní s predchádzajúcimi programami (Interreg IIIa – Rakúsko – Slovensko) značne zlepšila. Projekty sa vyvíjali prevažne v spolupráci, realizáciu a financovanie aktivít zabezpečujú všetci partneri projektu taktiež spoločne.

Všetky projekty vytvárajú na oboch stranách hranice významnú pridanú hodnotu a zavádzajú sa potrebné opatrenia pre pokračovanie pôsobenia ich výsledkov aj po skončení projektu (v zmysle udržateľnosti).

Tešíme sa na prvé výsledky projektov!

Slovakia -
Austria
2007-2013

creating the future

SPECIAL EDITION - ANNUAL EVENT 04. 12. 2008

NEWS

Page 4

Regionen stellen sich vor: WIEN Regióny sa predstavujú: VIEDENĚ

Städte und Stadtregionen erfahren europaweit einen enormen Bedeutungszuwachs. Sie sind eine treibende Kraft bei der Mitgestaltung von gesellschafts-, wirtschafts- und bildungspolitischen Fragen, aber auch bei der Entwicklung und Umsetzung von umwelt- und energiepolitischen Agenden. Die europäischen Städte haben sich zu diesen entwicklungspolitischen Zielen verpflichtet. Daraus ergeben sich neue Gemeinsamkeiten und die Notwendigkeit für eine verstärkte Zusammenarbeit innerhalb der Europäischen Union. Spätestens seit der EU Erweiterung im Jahre 2004 ist Wien vom Rand der EU Außengrenze weiter ins Zentrum der Europäischen Union gerückt. Die europäische Integration als eines der zentralen Zukunftsprojekte Europas mit dem Fokus auf die Stärkung eines „Europas der Regionen“ eröffnet gerade für Wien eine Vielzahl an außerordentlichen Entwicklungschancen.

Der Stadt Wien kommt in diesem Zusammenhang eine doppelte Rolle zu: einerseits ist sie als Bundeshauptstadt (und Bundesland) mit rund 1,68 Mio Einwohnern die größte Stadt des Landes. Andererseits wird Wien auch als Region definiert: Im Großraum Wien leben rund 2 Mio Menschen, das sind rund ein Viertel der gesamten Bevölkerung Österreichs. Eine integrierte Stadt- und Regionalpolitik kann daher nicht im Alleingang erfolgen. Im Strategieplan Wien wird ausdrücklich die Bedeutung von überregionalen Kooperationen auf europäischer Ebene für die Stadt Wien hervorgehoben. Die aktive Teilnahme am Aufbau einer gemeinsamen Europaregion Centrope (im Vierländereck Österreich-Slowakei-Tschechien-Ungarn) wird als ein zentrales Strategiefeld definiert.

Das bilaterale Programm Slowakei-Österreich ist für Wien ein wertvolles und wichtiges Instrument zur Stärkung der Entwicklungspotenziale der Stadt Wien im grenzüberschreitenden Kontext. Der Raum Wien-Bratislava ist aufgrund seiner geopolitischen Lage einzigartig in Europa und kann nach einer langen Unterbrechung wieder zu einem Wirtschafts- und Kulturraum zusammenwachsen. Die Bildung und Förderung von grenzüberschreitenden Kooperationsnetzwerken in den Bereichen Soziales, Arbeitsmarkt, Bildung, Wirtschaft, Umwelt, Kultur und Verkehr können diese Entwicklung im mittel- und längerfristigen Kontext entscheidend beeinflussen und vorantreiben. Wien unterstützt diesen Prozess bereits mit ganz konkreten Projekten, etwas im Arbeitsmarktbereich mit dem Projekt „ÜBI – Überregionale Beschäftigungsinitiative Wien-Bratislava“, mit dem Kooperationsprojekt „Mobil“ im Bereich Forschung und Gesundheit, oder dem Bildungs- und Schulprojekt „EdTWIN“ sowie zahlreichen anderen Projekten.

V rámci celej Európy enormne vzrastá význam miest a mestských regiónov. Sú hnacou silou pri spoluvytváraní spoločenských, ekonomických a vzdelávacopolitických otázok, ale aj pri vývoji a realizácii politickej agendy v oblasti životného prostredia a energií. Európske mestá sa k týmto vývojovo-politickým cieľom zaviazali. Z toho vyplývajú nové združenia a potreba posilnenia spolupráce v rámci Európskej únie. Najneskôr od rozšírenia EÚ v roku 2004 sa Viedeň posunula z okraja vonkajšej hranice EÚ ďalej do centra Európskej únie. Európska integrácia ako jeden z ústredných projektov budúcnosti Európy so zameraním na posilnenie „Európy regiónov“ otvára práve pre Viedeň množstvo mimoriadnych šancí pre rozvoj.

Mesto Viedeň v tejto súvislosti zohráva dvojitú úlohu: na jednej strane je ako hlavné spolkové mesto (a spolková krajina) s približne 1,68 mil. obyvateľov najväčším mestom krajiny. Na druhej strane je Viedeň definovaná aj ako región: V územnom celku Viedeň žije okolo 2 mil. ľudí, čo je približne štvrtina celého obyvateľstva Rakúska. Integrovanú mestskú a regionálnu politiku nie je preto možné realizovať sôlovo. V strategickom pláne Viedne sa zdôrazňuje význam zapojenia mesta do nadregionálnej spolupráce na európskej úrovni. Aktívna účasť na výstavbe spoločného európskeho regiónu Centrope (v pohraničnej oblasti štyroch krajín Rakúsko-Slovensko-Česko-Maďarsko) je považovaná za ústredný strategický rámec.

Bilaterálny program Slovensko - Rakúsko je pre Viedeň cenným a dôležitým nástrojom na posilnenie potenciálu jej rozvoja v cezhraničnom kontexte. Oblasť Viedeň - Bratislava

je vďaka svojej geopolitickej polohe jedinečnou v Európe a po dlhom prerušení sa môže opäť spojiť do jedného hospodárskeho a kultúrneho priestoru. Vzdelávanie a podpora cezhraničných sietí spolupráce v sociálnej oblasti, v oblasti pracovného trhu, vzdelávania, ekonomiky, životného prostredia, kultúry a dopravy môžu tento vývoj v strednodobom a dlhodobom kontexte výrazne ovplyvňovať a urýchľovať. Viedeň podporuje tento proces už s celkom konkrétnymi projektmi, napr. v oblasti pracovného trhu s projektom „Nadregionálna stratégia zamestnanosti Viedeň - Bratislava“, s projektom spolupráce „Mobil“ v oblasti výskumu a zdravia, alebo s projektom v oblasti vzdelávania a školstva „EdTWIN“ ako aj mnohými inými projektmi.

KONTAKT: Adriana Bachora, Tel: +43-(0)1-4000-27062
Email: Adriana.Bachora@wien.gv.at

Regionen stellen sich vor: NIEDERÖSTERREICH Regióny sa predstavujú: DOLNÉ RAKÚSKO

Niederösterreich ist mit 19.172 km² das größte Bundesland Österreichs, liegt im Osten der Alpenrepublik und umschließt die Bundeshauptstadt Wien. Der große Strom Mitteleuropas, die Donau, durchzieht Niederösterreich von West nach Ost. Nördlich des Flusslaufs liegen das stille, mystische Waldviertel sowie das von Äckern und Weingärten geprägte Hügelland des Weinviertels, während sich am anderen Ufer zunächst die Obstbaumlandschaften und die schon voralpinen Kuppen des Mostviertels, anschließend der Wienerwald ausbreiten. Südlich des Wienerwalds zeigt Niederösterreich mit alpinen Landschaften gebirgigen Charakter mit Gipfeln, die zum Teil mehr als 2.000 Meter erreichen. Niederösterreich setzt in Wirtschaft und Entwicklung auch deutliche Akzente in Innovation und Technologie, wobei sich vor allem das südöstlich gelegene Industrieviertel als Schwerpunktregion für Erneuerbare Energie etabliert hat. Entlang der Donau finden sich landschaftliche Besonderheiten wie das Weltkulturerbe Wachau oder der Nationalpark Donauauen, der – wie auch der Nationalpark Thayatal im Norden des Bundeslandes – ein grenzüberschreitender Nationalpark ist. Gerade diese beiden Nationalparks sind gute Beispiele dafür, dass regionale Besonderheiten und Landschaftsformen selten an einer Staatsgrenze enden, sondern auf beide Gebiete entlang dieser auf Landkarten gezogenen Linie wirken. Daher ist die grenzübergreifende Zusammenarbeit ein unbedingtes Muss im Sinne einer positiven Entwicklung der Grenzregionen. Das trifft vor allem auf Niederösterreich zu, dessen Kontakt zu den Nachbarn lange Zeit unterbunden war. Vor allem hier gilt es, gemeinsam bestehende Hindernisse abzubauen und gute Bedingungen für die künftige Entwicklung zu erreichen.

Dolné Rakúsko je s rozlohou 19.172 km² najväčšou spolkovou krajinou Rakúska, leží na východe alpskej republiky a obklopuje hlavné mesto krajiny - Viedeň. Veľtok strednej Európy, Dunaj, sa tiahne Dolným Rakúskom od západu na východ. Severne od toku rieky leží tichý, mystický Waldviertel ako aj pahorkatina vyznačujúca sa poľami a vinicami oblasti Weinviertel, zatiaľ čo na druhom brehu sa

rozprestierajú ovocné sady a predvoj alpských vrcholov oblasti Mostviertel, na ktoré nadväzuje Viedenský les (Wienerwald). Južne od Viedenského lesa má Dolné Rakúsko s alpskou krajinou hornatý charakter s vrcholmi, z ktorých sú niektoré vysoké viac ako 2.000 metrov. Dolné Rakúsko kladie v oblasti hospodárstva a rozvoja významný dôraz na inovácie a technológie, pričom hlavne juhovýchodne položená priemyselná zóna (Industrieviertel) sa etablovala ako ťažiskový región pre obnoviteľné energie. Pozdĺž Dunaja sa nachádzajú prírodné útvary ako svetové kultúrne dedičstvo Wachau alebo Národný park Dunajské luhy (Nationalpark Donauauen), ktorý je – rovnako ako Národný park Podují (Nationalpark Thayatal) na severe spolkové krajiny – cezhraničným národným parkom.

Práve tieto dva národné parky sú dobrým príkladom toho, že regionálne zvláštnosti a prírodné útvary zriedka končia na štátnej

hranici, ale tiahnu sa po jej obidvoch stranách. Preto je cezhraničná spolupráca nevyhnutnosťou v zmysle pozitívneho rozvoja pohraničných regiónov. Týka sa to najmä Dolného Rakúska, ktorého kontakt so susedmi bol dlhý čas zakázaný. Hlavne tu treba spoločne odbúrať existujúce prekážky a dosiahnuť dobré podmienky pre budúci rozvoj.

Die vergangenen EU-Programperioden haben bereits gute Kooperationen ermöglicht, zahlreiche wichtige Partnerschaften sind auf verschiedenen Ebenen zwischen Niederösterreich und seinen Nachbarn entstanden. Gute Kooperationen brauchen Menschen, die zur Zusammenarbeit bereit sind und Vertrauen zu ihren Partnern aufbauen können. Nur auf dieser Basis können auch gemeinsam Projekte umgesetzt werden, in denen sich alle Partner wieder finden.

Niederösterreich ist um diese gemeinsame Basis sehr bemüht, zielt aber dabei auch auf Qualität bei den gemeinsamen Projekten ab. Es soll nicht nur auf dem Papier eine Partnerschaft entstehen, sondern – so wie es auch die neuen Rahmenbedingungen des Lead Partner Prinzips für jedes Projekt verlangen – eine langfristige Strategie gefunden werden, um gemeinsam Probleme von heute zu lösen und sich auf die Herausforderungen von morgen vorzubereiten.

Daher setzt Niederösterreich vor allem auf Projekte, die in wesentlichen Bereichen des Lebens die Zukunft unserer gemeinsamen Grenzregion vorbereiten. Das Grundkonzept zum Erfolg heißt „Glokalisierung: global denken, lokal agieren“, denn wenn auch viele Entwicklungen wie etwa die Wirtschaftskrise oft nur global gelöst werden können, werden wir durch lokale innovative Initiativen zumindest neue Ansätze schaffen.

Wesentliche Themen für gemeinsame Projekte sind für Niederösterreich Wirtschaft – hier sind etwa „DUO**Stars“ und der „Automotive Cluster Centrepe“ wichtige Meilensteine für Kooperationen – aber auch Bildung und Qualifizierung durch Fremdspracheninitiativen in Kindergärten und Schulen, gezielte abgestimmte Regionalentwicklung und Infrastruktur – etwa durch den Ausbau von Grenzübergängen.

Uflynulé obdobia programov EÚ už umožnili dobrú spoluprácu. Medzi Dolným Rakúskom a jeho susedmi vznikli mnohé významné partnerstvá na rôznych úrovniach. Dobrá spolupráca potrebuje ľudí, ktorí sú ochotní kooperovať a vedia vybudovať vzťah založený na dôvere k svojim partnerom. Len na takomto základe je možné spoločne realizovať projekty, v ktorých sa opäť stretnú všetci partneri.

Dolné Rakúsko sa o túto spoločnú bázu veľmi usiluje, zameriava sa však pritom aj na kvalitu spoločných projektov. Partnerstvo nemá vzniknúť len na papieri, ale – ako si vyžadujú aj nové rámcové podmienky princípu vedúceho partnera (Lead Partner) pre každý projekt – treba nájsť dlhodobú stratégiu, aby sa riešili spoločné problémy súčasnosti a pripravili sa aj odpovede na výzvy zajtrajška. Preto sa Dolné Rakúsko zasadzuje najmä za projekty, ktoré sú zamerané na budúcnosť nášho spoločného pohraničného regiónu. Základná koncepcia sa nazýva „glokalizácia: globálne myslieť, lokálne konať“, pretože aj keď mnohé problémy, ako napr. hospodársku krízu možno často vyriešiť len globálne, tak my, lokálnymi inovatívnymi iniciatívami, vytvoríme aspoň nové základy.

Hlavnými témami spoločných projektov sú pre Dolné Rakúsko hospodárstvo – tu sú dôležitými míľnikmi spolupráce napr. projekty „DUO**Stars“ a „Automotive Cluster Centrepe“ – avšak aj vzdelávanie a kvalifikácia formou cudzojazyčných iniciatív v materských školách a školách, cieľený harmonizovaný regionálny rozvoj a infraštruktúra – napr. vybudovaním hraničných priechodov.

**KONTAKT: Francois-Edouard Pailleron, Tel: +43-(0)2742-9005-14129
Email: Francois-Edouard.Pailleron@noel.gv.at**

Regionen stellen sich vor: BURGENLAND Regióny sa predstavujú: BURGENLAND

Das Burgenland ist eines der neun Bundesländer Österreichs und ist der östlichste Teil der Republik. Es hat die einzige gemeinsame Grenze Österreichs zu Ungarn, die sich über eine Länge von 356 km zieht. Im Nordosten grenzt das Burgenland an die Slowakische Republik und im Südosten an Slowenien. Flächenmäßig deckt das Burgenland eine Fläche von 3.965 km² (4,7 % von Österreich) ab und ist bezogen auf seine rund 278.000 EinwohnerInnen das kleinste Bundesland Österreichs.

Die Landeshauptstadt Eisenstadt ist mit rund 12.000 EinwohnerInnen die bevölkerungsstärkste Gemeinde des Landes. Im Burgenland leben auch vier unterschiedliche Volksgruppen, die zu einer multikulturellen Gesellschaft beitragen: Deutsche, Ungarn, Kroaten und Roma. Das Nordburgenland mit dem Neusiedler See – dem größten Steppensee Mitteleuropas – ist größtenteils dem Randgebiet des ungarischen Tieflandes zuzurechnen. Das mittlere und südliche Burgenland ist von den hügeligen Ausläufern der Alpen geprägt.

Die besonderen kulturellen Highlights des Burgenlandes lassen sich auf die Musik- und Adelsgeschichte zusammenfassen. Der in Raiding geborene Franz Liszt (1811-1886) und Joseph Haydn (1732-1809) sind die bekanntesten Persönlichkeiten des Burgenlandes. In diesem Zusammenhang steht auch die Familie Esterházy, die in der Kulturgeschichte einen europäischen Stellenwert besitzt.

Die Kooperation mit den Nachbarregionen ist für das Burgenland und seine Wirtschaft von immenser Bedeutung. Die im Jahre 1995 im Zuge der Einstufung des Burgenlandes als Ziel 1-Gebiet gegründete Regionalmanagement Burgenland GmbH (RMB) fungiert unter anderem als Förderstelle für die grenzüberschreitenden Ziel 3 Programme mit den Nachbarländern Slowakei, Ungarn und Slowenien. Auch im Rahmen der transnationalen Kooperations- und Netzwerkprogramme steht das RMB in seiner Projektmanagementfunktion der burgenländischen Wirtschaft und den burgenländischen Vereinen mit Rat und Tat beim Schritt über die Grenze zur Seite.

Im Ziel 3 Programm Österreich-Ungarn trägt das RMB als Verwaltungsbehörde sogar die Hauptverantwortung für die Programmumsetzung. Weitere Informationen über die Regionalmanagement Burgenland GmbH und ihre vielfältigen Aufgabengebiete finden Sie unter <http://www.rmb.at>.

Die Schwerpunkte in der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit mit der Slowakei setzt das Burgenland auf die Bereiche Tourismus, Erneuerbare Energie inkl. Umwelt, den Ausbau der Verkehrsinfrastruktur, etwaige wirtschaftliche Kooperationen sowie auf die Bereiche Bildung, Ausbildung und Qualifizierung.

Burgenland je jednu z deviatich spolkových krajín Rakúska a najvýchodnejšie položenou časťou republiky. Ako jediná má spoločnú hranicu s Maďarskom, ktorá sa tiahne v dĺžke 356 km. Na severovýchode hraničí Burgenland so Slovenskou republikou a na juhovýchode so Slovinskom. Územie Burgenlandu má rozlohu 3.965 km² (4,7 % rozlohy Rakúska) a s približne 278.000 obyvateľmi je najmenšou spolkovou krajinou Rakúska.

Hlavné mesto Eisenstadt je s cca 12.000 obyvateľmi mestom s najväčším počtom obyvateľov. V Burgenlande žijú tiež štyri rôzne národnostné skupiny vytvárajúce multikultúrnú spoločnosť: Nemci, Maďari, Chorváti a Rómovia. Severný Burgenland s Neusiedler See – najväčším stepným jazerom v strednej Európe – sa z prevažnej časti považuje za okrajové územie maďarskej nížiny. Stredný a južný Burgenland charakterizujú pahorkovité výbežky Álp.

Osobitnými kultúrnymi zvláštnosťami Burgenlandu sú dejiny hudby a šľachty. Najznámejšími osobnosťami sú Franz Liszt (1811-1886), narodený v Raidingu a Joseph Haydn (1732-1809). V tejto súvislosti treba spomenúť aj rodinu Esterházyovcov, ktorí majú v dejinách kultúry postavenie európskeho významu.

Spolupráca so susednými regiónmi má pre Burgenland a jeho hospodárstvo nesmierne význam. Spoločnosť Regionalmanagement Burgenland GmbH (RMB), založená v roku 1995 v súvislosti so zaradením Burgenlandu ako regiónu do cieľa 1, pôsobí o.i. v rámci cieľa 3 ako centrum podpory cezhraničných programov so susednými krajinami Slovensko, Maďarsko a Slovinsko. Aj v rámci nadnárodných programov v oblasti spolupráce a vytvárania sietí pomáha RMB burgenlandskému hospodárstvu ako aj burgenlandským inštitúciám radami a činmi pri ich snahách prekročiť existujúce hranice. V rámci cieľa 3 Programu Rakúsko – Maďarsko nesie RMB ako riadiaci orgán dokonca hlavnú zodpovednosť za realizáciu programu. Ďalšie informácie o spoločnosti Regionalmanagement Burgenland GmbH a jej rozmanitých úlohách nájdete na <http://www.rmb.at>.

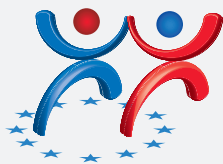
Hlavný dôraz v oblasti cezhraničnej spolupráce so Slovenskom kladie Burgenland na oblasti cestovného ruchu, obnoviteľných energií (vrátane životného prostredia), vybudovania dopravnej infraštruktúry, prípadne hospodársku spoluprácu a tiež na oblasti vzdelávania a kvalifikácie.

**KONTAKT: Harald Ladich, Tel: +43-(0)5-90102424
Email: Harald.Ladich@rmb.co.at**

Slovakia -
Austria
2007-2013

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

Regionen stellen sich vor: REGION BRATISLAVA Regióny sa predstavujú: BRATISLAVSKÝ KRAJ

Die Selbstverwaltete Region Bratislava liegt im westlichen und südwestlichen Teil der Slowakischen Republik (SR). Sie hat eine Fläche von 2.053 km² und ist somit von der Fläche her die kleinste der slowakischen Regionen. Im Norden und Osten grenzt sie an die Region Trnava, im Süden an Ungarn und im Westen an Österreich. Die Staatsgrenze zu Österreich bildet der Fluss March (Morava) und auf einer Länge von 37 km auch der zweitgrößte Strom Europas – die Donau. Auf dem Gebiet der Selbstverwaltenden Region Bratislava leben gegenwärtig 11,2% der Einwohner der SR.

Die Gebiets- und Siedlungsstruktur der Selbstverwaltenden Region Bratislava bilden 73 Gemeinden, von denen eine das Statut der Hauptstadt der SR hat (Bratislava) und sechs das Statut einer Stadt (Malacky, Stupava, Svätý Jur, Pezinok, Modra und Senec).

Die Region Bratislava ist die wirtschaftlich leistungsstärkste Region in der Slowakischen Republik und generiert ca. 26% des Brutto-Inlandsproduktes der SR. Das Brutto-Inlandsprodukt der Region Bratislava pro Einwohner übersteigt in der Kaufkraftparität den Durchschnitt der EU-27 um 15,9%. Alle traditionellen Produktionssektoren sind vertreten. In der letzten Zeit entwickelte sich die Region Bratislava zum europäischen Zentrum der Automobilindustrie – mit einem Anteil von 30% am Gesamtexport des Landes. Im Rahmen der gegenwärtigen wirtschaftsstrukturellen Änderungen in der Region steigt auch die Bedeutung des tertiären Bereiches, insbesondere des Handels, der Dienstleistungen, wie auch des Banken- und Versicherungswesens. Eine Sonderkomponente der wirtschaftlichen Basis stellt die Forschungs- und Entwicklungsinfrastruktur (F&E-Infrastruktur) dar, deren Hauptstandort Bratislava ist. Typisch für diese ist eine relativ hohe Dichte von F&E-Institutionen, denen jedoch oft die notwendige Verbindung mit der Wirtschaft fehlt, insbesondere in Sektoren mit hohem Mehrwert (Telekom, IT, wie auch Beratungs- und Finanzleistungen).

Ziel der Zusammenarbeit zwischen der Slowakei und Österreich ist die Erfüllung der Visionen und Vereinbarungen auf europäischem und bilateralem Niveau und die gleichzeitige Vertiefung der guten nachbarschaftlichen Beziehungen.

Aus Sicht der Selbstverwaltenden Region Bratislava ist das Ziel der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit der weitere Ausbau von Aktivitäten in verschiedenen Bereichen, die Verbesserung der Koordination, wie auch die Schaffung von Synergiewirkungen zusammen mit der Nutzung des fachmännischen Potenzials der Organisationen der Selbstverwaltenden Region Bratislava.

Zu den Prioritäten der Selbstverwaltenden Region Bratislava für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit mit Österreich in der Programmperiode 2007 – 2013 zählen:

- Verkehrsinfrastruktur (z.B. Errichtung von Brücken und Verbindung der Radwege, wie auch Förderung der Zusammenarbeit zwischen den Flughäfen),
- Schutz vor Hochwasser und Naturkatastrophen (z.B. Konzept der Hauptstadt der SR Bratislava),
- Landwirtschaft und Weinbau (z.B. Zusammenarbeit zwischen Weinbauschulen und Verbindung der Weinrouten),
- Gesundheitswesen und Soziales (z.B. Maßnahmen gegen die Verbreitung von Infektionskrankheiten im Grenzgebiet),
- Kultur- und Geschichtserbe (Austausch von Wanderausstellungen, wissenschaftliche Zusammenarbeit zwischen Hochschulen und Universitäten, Vorbereitung von Seminaren zum Thema „Gemeinsames Kulturerbe“ und Erneuerung von Städten und Gemeinden)
- Forschung und Entwicklung,
- Raumplanung,
- Fremdenverkehr,
- Sport (z.B. Aufbau von Kontakten zwischen Sportverbänden und -organisationen),
- Bildung und Jugend (z.B. Zusammenarbeit und Austausch von Informationen zwischen den für die Jugend zuständigen Referaten und Jugendorganisationen),
- Wirtschaftliche Zusammenarbeit (z.B. Zusammenarbeit zwischen Wirtschaftskammern und regionalen Entwicklungsagenturen),
- Demographie und Arbeitsmarkt.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) sa nachádza v západnej a juhozápadnej časti Slovenskej republiky (SR), zaberá územie 2.053 km² a svojou rozlohou je najmenším krajom SR. Zo severnej a východnej strany susedí s Trnavským krajom, na juhu hraničí s Maďarskou republikou a na západe s Rakúskom. Hranicu s Rakúskom tvorí rieka Morava a v dĺžke 37 km druhá najväčšia európska rieka Dunaj. Na území BSK žije v súčasnosti 11,2% obyvateľstva SR. Územnú a sídelnú štruktúru BSK tvorí 73 obcí, z ktorých jedna má štatút hlavného mesta SR (Bratislava) a šesť má štatút mesta (Malacky, Stupava, Svätý Jur, Pezinok, Modra, Senec).

Bratislavský kraj ako najvýkonnejší región v ekonomike Slovenskej republiky sa podieľa cca 26% na tvorbe hrubého domáceho produktu SR. V prepočte vytvoreného HDP na 1 obyvateľa v parite kúpnej sily BSK prekračuje priemer EÚ 27 o 15,9 % a v jeho hospodárstve sú zastúpené všetky sektory založené na tradičnej priemyselnej výrobe tovarov. V poslednom období sa región Bratislava vyvinul na európske centrum automobilového priemyslu, ktorý prispieva 30% k celoslovenskému vývozu.

V rámci prebiehajúcich štruktúrnych zmien v hospodárstve regiónu rastie význam terciárneho sektora najmä v oblasti obchodu a služieb, bankovníctva a poisťovníctva.

Špecifickým komponentom ekonomickej základne Bratislavského kraja je výskumno-vývojová infraštruktúra umiestnená predovšetkým v Bratislave. Je charakteristická relatívne vysokou hustotou výskumných a vývojových inštitúcií, ktorým však často chýba potrebné prepojenie na podnikateľský sektor pôsobiaci v sektoroch s vysokou pridanou hodnotou (telekomunikácie, informačné technológie, poradenské a finančné služby).

Spolupráca medzi Slovenskom a Rakúskom predstavuje naplnenie vízií a dohôd na európskej ako aj bilaterálnej úrovni a vedie k ešte výraznejšiemu prehĺbeniu dobrých susedských vzťahov.

Cieľom cezhraničnej spolupráce z pohľadu BSK je ďalšie rozvíjanie aktivít v rôznych oblastiach, zabezpečenie lepšej koordinácie ako aj vytvorenie synergií popri využívaní odborného potenciálu organizácií BSK.

Medzi priority, s ktorými BSK vstupuje do cezhraničnej spolupráce s Rakúskom v programovom období 2007 – 2013 patria:

- Dopravná infraštruktúra (napr. vybudovanie mostov a prepojenie cyklotrás, ako aj podpora spolupráce medzi letiskami),
- Ochrana pred povodňami a prírodnými katastrofami (napr. koncept hlavného mesta SR Bratislavy),
- Poľnohospodárstvo a vinárstvo (napr. spolupráca medzi vinohradníckymi školami a prepojenie vínnych ciest),
- Zdravotníctvo a sociálne veci (napr. pohyb infekčných chorôb v hraničnom priestore),
- Kultúra a historické dedičstvo (výmena putovných výstav, vedecká spolupráca medzi vysokými školami a univerzitami, príprava seminárov na tému „Spoločné kultúrne dedičstvo“ a obnova miest, obcí)
- Veda a výskum,
- Územné plánovanie,
- Cestovný ruch,
- Šport (napr. vytvorenie kontaktov medzi športovými zväzmi a organizáciami),
- Vzdelávanie a mládež (napr. spolupráca a výmena informácií medzi referátmi zodpovednými za mládež a mládežníckymi organizáciami),
- Hospodárska spolupráca (napr. spolupráca medzi hospodárskymi komorami a regionálnymi rozvojovými agentúrami),
- Demografia a trh práce.

KONTAKT: Michal Beniač, Tel: +421-(0)2-48264628
Fax: +421-(0)2-48 26 43 95 , Email: Michal.Beniač@region-bsk.sk

Regionen stellen sich vor: REGION TRNAVA Regióny sa predstavujú: TRNAVSKÝ KRAJ

Die Gebietskörperschaft und selbstverwaltete Region Trnava mit einer Fläche von 4.148 km² und 551.441 Einwohnern umfaßt die Katastralgemeinden der Städte und Gemeinden der heutigen Bezirke Skalica, Senica, Piešťany, Hlohovec, Trnava, Galanta und Dunajská Streda. Die Region Trnava ist von der Einwohnerzahl her die kleinste Region der Slowakei. Ihre Bevölkerung macht 10,2% der Gesamtbevölkerung des Landes aus. Die Region Trnava liegt im Westen der Slowakischen Republik und zählt zu den ältesten Kulturgebieten des Landes. In der Region befinden mehrere Schutzgebiete und Naturdenkmäler, darunter die 4 Landschaftsschutzgebiete Dunajské Luhy, Biele Karpaty (Weiße Karpaten), Malé Karpaty (Kleine Karpaten) und Záhorie.

Die Industrieproduktion der Region basiert insbesondere auf der Automobilindustrie, Elektrotechnik, Lebensmittel-, Holz- und Textilproduktion. Die Selbstverwaltende Region Trnava zählt zu den produktivsten landwirtschaftlichen Gebieten der Slowakei. In der letzten Zeit stieg der Anteil des tertiären Bereiches an der Gesamtwirtschaft der Region – insbesondere der Finanz-, Versicherungs- und Fremdenverkehrsdienstleistungen. Die Region besitzt einige Kulturdenkmäler und Gebiete, die die Kriterien zur Nominierung für das Weltkulturerbe der UNESCO erfüllen.

Für die selbstverwaltete Region Trnava, die am Programm zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit Slowakei – Österreich schon seit dem Jahr 2004 beteiligt ist, ist auch in der neuen Periode 2007-2013 die effektive Verwendung von EFRE-Mitteln von besonderer Bedeutung. Deshalb ist auch die Selbstverwaltende Region Trnava interessiert, innovative und nachhaltige Projekte mit Mehrwert für die Region und mit Potenzial zur Weiterentwicklung der Aktivitäten und Kontakte im grenzübergreifenden Kontext zu fördern.

Die Förderung der grenzüberschreitenden Aktivitäten ist auch im strategischen „Programm der wirtschaftlichen und sozialen Entwicklung der Region Trnava“ verankert:

- Unterstützung der sozio-kulturellen und wirtschaftlichen Entwicklung der grenzüberschreitenden Regionen (z.B. Projekte zur Unterstützung grenzüberschreitender wirtschaftlicher Zusammenarbeit, Förderung der Nachhaltigkeit der regionalen Wirtschaftsentwicklung, Verbesserung des Zugangs zu Hochtechnologie),
- Ausbau von Verkehrsverbindungen (Verbesserung der internen und externen Erreichbarkeit der grenzüberschreitenden Region Slowakei-Österreich),
- Entwicklung des Ökotourismus (Radwege, Anschlüsse an vorhandene Radwege über die Brücke Hohenau-Moravský Sv. Ján, Entwicklung neuer Tourismusangebote),
- Erneuerung und Beibehaltung regionaler und kultureller Traditionen (Kulturcluster, Projekte zur Unterstützung von Know-how Transfer und Pflege des gemeinsamen Kulturerbes),
- Forschung, Innovation und Qualifizierung,
- Umweltschutz und erneubare Energien z.B. Know-how Transfer im Bereich erneubare Energien und Abfallwirtschaft sowie weitere Forschung und Bildung in diesen Bereichen).

Územie vyššieho územného celku Trnavský samosprávny kraj s rozlohou 4.148 km² a počtom 551.441 obyvateľov tvoria katastrálne územia miest a obcí dnešných okresov Skalica, Senica, Piešťany, Hlohovec, Trnava, Galanta a Dunajská Streda. Trnavský samosprávny kraj je počtom obyvateľov najmenší zo všetkých krajov SR a jeho zastúpenie na celkovom počte obyvateľstva tvorí 10,2%. Leží v západnej časti Slovenskej republiky a patrí k najstarším kultúrnym oblastiam Slovenska, čo dokladujú mnohé nálezy pravekého osídlenia.

Na území kraja je rozsiahla sieť chránených území, medzi ktoré patria aj 4 chránené krajinné oblasti Dunajské Luhy, Biele Karpaty, Malé Karpaty a Záhorie.

Priemyselná výroba je v kraji zastúpená najmä automobilovým, elektrotechnickým, potravinárskym, drevárskym a textilným priemyslom. Trnavský samosprávny kraj patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam Slovenska. V poslednom období rastie podiel terciárnej sféry na celkovej ekonomickej aktivite regiónu, kam patria najmä finančné a poisťovacie služby a služby cestovného ruchu. V oblasti kultúry je na území kraja niekoľko významných pamiatok a území spĺňajúcich kritériá svetového kultúrneho dedičstva, ktoré sú predmetom predbežného výberu na nomináciu podľa dohovoru UNESCO.

Pre Trnavský samosprávny kraj, ktorý participuje na tomto programe od roku 2004 má aj v novom období osobitný význam efektívne čerpanie prostriedkov ERDF. TTSK má záujem podporovať inovatívne, dlhodobu udržateľné projekty s pridanou hodnotou pre územie kraja s potenciálom ďalšieho rozvoja aktivít a kontaktov v cezhraničnom kontexte. Podpora aktivít vyvíjaných v rámci cezhraničnej spolupráce je zakotvená aj v strategickom dokumente kraja – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TTSK (PHSR).

Medzi prioritné témy v tomto období spolupráce patria z pohľadu TTSK:

- podpora sociokultúrneho a hospodárskeho rozvoja cezhraničných regiónov (napr. projekty podporujúce cezhraničné hospodárske aktivity, zachovanie trvalej udržateľnosti priemyselného rozvoja v regióne, uľahčenie prístupu k špičkovým technológiám),
- oblasť budovania prístupových komunikácií (zlepšenie internej a externej prístupnosti cezhraničného regiónu SK-AT),
- rozvoj turizmu a ekoturizmu (rozvoj turistických projektov – cyklotrasy, napojenie na cykloturistickú sieť cez most Hohenau-Moravský Sv. Ján, rozvoj tzv. turistických ponukových balíkov),
- obnova a zachovanie regionálnych kultúrnych tradícií (kultúrne klastre, projekty podporujúce prenos poznatkov a vedomia spoločného kultúrneho dedičstva),
- vedomostná oblasť vo výskume, inováciách a kvalifikácii regionálnych ľudských zdrojov,
- ochrana životného prostredia, obnoviteľné zdroje energie (napr. projekty zameriavajúce sa na transfer know-how v oblasti obnoviteľných energií a odpadového hospodárstva, výskum a vzdelávanie v týchto oblastiach).

KONTAKT: Andrea Koláriková, Tel: +421-(0)33-5933 457 (373)
Kolarikova.Andrea@trnava-vuc.sk

Europäische Territoriale Zusammenarbeit und das Programm SK-AT 2007-2013 Európska teritoriálna spolupráca. Program SK-AT 2007-2013

Die europäische territoriale Zusammenarbeit zählt zu den aktuellen Prioritäten der Europäischen Kommission. Im Sinne dieser Zielsetzung stellt die Zusammenarbeit zwischen grenznahen Regionen ein Instrument der regionalen Entwicklung dar. Durch die Intensivierung der Zusammenarbeit über die Grenzen der Nationalstaaten hinweg soll die Wettbewerbsfähigkeit und die Attraktivität der betreffenden Regionen gesteigert werden. Dieses Ziel verfolgt auch die Zusammenarbeit zwischen der Slowakischen Republik und Österreich, die aus Mitteln der Europäischen Union bereits seit dem Jahr 1995 finanziert wird.

Der Beitritt der Slowakischen Republik zur EU am 1. Mai 2004 war ein Schlüsselereignis, das die grenzüberschreitende Zusammenarbeit zwischen Österreich und der Slowakei beeinflusste und zur Implementierung des grenzüberschreitenden Programms für die verkürzte Programmperiode 2004-2006 führte. Die erneuerte und gestärkte Partnerschaft wird bei der Anwendung von neuen Instrumenten zur wirtschaftlichen und sozialen Weiterentwicklung in der laufenden Programmperiode 2007-2013 eine wichtige Rolle spielen.

Am Programm zur Grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Österreich und der Slowakei 2007-2013 nehmen zum ersten Mal beide Staaten für die gesamte Programmperiode als EU-Mitgliedstaaten teil. Dies stellt eine Herausforderung für die strategische Orientierung der Zusammenarbeit dar – in dem Sinne, dass dieses Programm einen Beitrag zur Stärkung der wirtschaftlichen Wettbewerbsfähigkeit und der sozialen Kohäsion der Grenzregion leisten soll. Bei der Definition der Ziele unseres Programms wurden zwei grundlegende Prioritätsachsen bestimmt, die mit der Lissabon- und der Göteborg-Strategie übereinstimmen:

- Lernende/wissensbasierte Region und wirtschaftliche Wettbewerbsfähigkeit
- Erreichbarkeit und nachhaltige Entwicklung

Die Schwerpunkte der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit sind Innovationen, kulturelle Zusammenarbeit, verbesserte Ausbildung, Integration der Arbeitsmärkte, soziale Integration, Verbesserung von Infrastruktur und Erreichbarkeit, des Umweltschutzes und Energieeffizienz. Durch die Erfüllung der Ziele der festgesetzten Prioritäten im Rahmen der geförderten Aktivitäten soll eine Steigerung der Lebensqualität der Einwohner der jeweiligen grenznahen Regionen erreicht werden. Ganz konkret geht es um folgende Bereiche:

- 1.1. Grenzüberschreitende Zusammenarbeit von KMU, Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Forschung, Technologie und Entwicklung.
- 1.2. Kulturelle Zusammenarbeit, Zusammenarbeit im Fremdenverkehr
- 1.3. Bildung und Qualifizierung, Integration der Arbeitsmärkte
- 1.4. Die soziale Dimension der Integration (Sozial- und Gesundheitsleistungen)
- 2.1. Verkehr und regionale Erreichbarkeit (Planung, Organisation des Verkehrs und Logistik)
- 2.2. Nachhaltige Raumentwicklung und Unterstützung im Regionalmanagement
- 2.3. Zusammenarbeit und gemeinsames Management geschützter Gebiete
- 2.4. Energieeffizienz und erneuerbare Energiequellen, Umweltschutz, Risikomanagement

Európska územná spolupráca patrí medzi súčasné priority Európskej Komisie. V zmysle tohto cieľa predstavuje spolupráca medzi prihraničnými regiónmi systematický nástroj regionálneho rozvoja. Jeho úlohou je zintenzívňovať spoluprácu medzi prihraničnými oblasťami, ktorá bude viesť k posilňovaniu konkurencieschopnosti a atraktivity regiónov presahujúcich hranice národných štátov.

Takouto spoluprácou by mala byť aj kooperácia medzi Slovenskou republikou a Rakúskom, ktorá je zo zdrojov Európskej únie financovaná od roku 1995.

Vstup Slovenskej republiky do EÚ dňa 1. mája 2004 bol kľúčovým momentom, ktorý ovplyvnil cezhraničnú spoluprácu medzi Rakúskom a Slovenskom a viedol k realizácii cezhraničného programu pre skrátené programové obdobie 2004-2006.

Obnovené a posilnené partnerstvo pri použití nových nástrojov spoločného ekonomického a sociálneho rozvoja bude zohrávať dôležitú úlohu aj v aktuálnom programovom období.

Na programe Cezhraničnej spolupráce medzi Rakúskom a Slovenskou republikou v rámci programového obdobia 2007-2013 sa po prvýkrát zúčastňujú obidva štáty ako členské krajiny EÚ a to počas celého programového obdobia. Predstavuje to ďalšiu výzvu pre strategickú orientáciu spolupráce v zmysle, aby program prispel k rastúcej ekonomickej konkurencieschopnosti a sociálnej kohézii hraničného regiónu.

Pri definovaní cieľov nášho programu boli stanovené dve hlavné prioritné osi, ktoré sú v súlade s agendou Lisabonskej a Göteborgskej stratégie:

- Učiaci sa/znalostný región a ekonomická konkurencieschopnosť
- Dostupnosť a trvalo udržateľný rozvoj

Cezhraničná spolupráca sa teda bude realizovať najmä so zreteľom na podporu inovácií, kultúrnej spolupráce, zvyšovania vzdelanosti, integrácie trhov práce, sociálnej inklúzie, skvalitňovania infraštruktúry a dostupnosti, ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti. Prostredníctvom naplňania cieľov stanovených priorit sa má dosiahnuť, aby zrealizované projekty prispievali k zvyšovaniu kvality života obyvateľov žijúcich v prihraničnom regióne. Konkrétne ide o nasledujúce oblasti aktivít:

- 1.1. Cezhraničná spolupráca MSP, spolupráca v oblasti výskumu, technológií a vývoja.
- 1.2. Kultúrna spolupráca, spolupráca v cestovnom ruchu
- 1.3. Vzdelávanie a kvalifikácia, integrácia trhov práce
- 1.4. Sociálna dimenzia integrácie (sociálne a zdravotné služby)
- 2.1. Doprava a regionálna dostupnosť (plánovanie, organizácia dopravy a logistika)
- 2.2. Trvalo udržateľný územný rozvoj a kvalitná regionálna správa/kvalitný regionálny manažment
- 2.3. Spolupráca a spoločný manažment/spoločné riadenie chránených území
- 2.4. Energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie, ochrana životného prostredia, manažment rizík

Gemeinsames Technisches Sekretariat (GTS) Spoločný technický sekretariát (STS)

Das Gemeinsame Technische Sekretariat (GTS) unterstützt die Verwaltungsbehörde im Bereich der Programmimplementierung und, in Zusammenarbeit mit regionalen Stellen auch die Projektantragsteller. Das GTS besteht aus drei Programmmanagern und einem Programmmanager-Koordinator, wobei die Mitglieder aus beiden beteiligten Mitgliedstaaten kommen. Sitz des GTS ist bei der Verwaltungsbehörde, die dem Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 27, angehört.

Die Mitarbeiter des GTS haben Erfahrung mit der Leitung und Implementierung von Programmen der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit, mit Raumplanung, Regionalentwicklung, wie auch mit der Implementierung und Verwaltung von anderen Programmen in der vorangegangenen Programmperiode. Die Verwaltungsbehörde erfüllt mit Unterstützung des GTS und in Zusammenarbeit mit den regionalen Stellen und anderen nationalen Institutionen alle Aufgaben, die für eine erfolgreiche Implementierung des Programms zur Grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen der Slowakei und Österreich im Zeitraum 2007 – 2013 notwendig sind.

Eine wichtige Rolle bei der Leitung und Koordination des Programms spielen die beteiligten Regionen Bratislava, Trnava, Niederösterreich, Burgenland und Wien. Da die Institutionen der einzelnen Regionen sehr aktiv an der Beratung der Projektvorhaben teilnehmen, wird die grenzüberschreitende Zusammenarbeit stark von regionalen strategischen Zielen und Prioritäten geprägt.

Podporu riadiaceho orgánu v oblasti implementácie programu a v spolupráci s regionálnymi miestami aj podporu pre projektových žiadateľov predstavuje Spoločný technický sekretariát. Skladá sa z troch programových manažérov a z jedného programového manažéra – koordinátora, pričom členovia pochádzajú z oboch zúčastnených krajín. Svoje sídlo má v rámci oddelenia 27 magistrátu mesta Viedeň.

Zamestnanci spoločného technického sekretariátu majú skúsenosti z oblasti riadenia a implementácie programov cezhraničnej spolupráce vrátane územného plánovania, regionálneho rozvoja, ako aj implementácie a administrácie iných operačných programov v predchádzajúcom programovom období.

Riadiaci orgán s podporou Spoločného technického sekretariátu a v spolupráci s regionálnymi miestami a ostatnými národnými inštitúciami plní úlohy, ktoré si vyžaduje úspešná implementácia programu.

Dôležitú úlohu pri riadení a koordinovaní programu zohrávajú zúčastnené regióny, ktorými sú Bratislavský a Trnavský región, región Dolného Rakúska, Burgenlandu a región Viedne. Keďže inštitúcie jednotlivých regiónov vstupujú veľmi aktívne do konzultácií projektových zámerov, celková podoba cezhraničnej spolupráce bude odzrkadľovať predovšetkým ich strategické ciele a priority.

Die Mitarbeiter des Gemeinsamen Technischen Sekretariats sind:
Zamestnanci tímu spoločného technického sekretariátu sú:
Dl. Bernhard Schausberger, Mag. Genia Ortis,
Ing. Martin Hura, Mgr. Andrea Kostolná.
Die Verwaltungsbehörde | riadiaci orgán:
Mag. Martin Hutter, Stadt Wien (Mitte vorne)

